

22 september 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [datum] lid geweest van de congregatie Broeders van O.L.V. van Lourdes.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 8 mei 2015.

Aangeklaagde heeft geweigerd het klaagschrift in ontvangst te nemen. Vervolgens is de congregatie om een reactie gevraagd. Op 11 juni 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], plaatsvervangend provinciale overste.

Op 19 augustus 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner de heer [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van den Bogaard.

Namens de congregatie is verschenen broeder [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in het schooljaar 1967-1968 begonnen op het Juvenaat [naam] in [plaats]t. In het tweede schooljaar, 1968-1969, was aangeklaagde het groepshoofd van klager. Aangeklaagde nodigde klager korte tijd na de zomervakantie uit op zijn kamer. Aangeklaagde vroeg klager hoe het hem beviel op school, bood hem een sigaretje aan en kwam dicht bij klager zitten. Kort daarna nodigde aangeklaagde klager opnieuw op zijn kamer uit. Aangeklaagde vroeg toen of klager al seksuele voorlichting had gehad en liet hem plaatjes uit een pornoblaadje zien. Aangeklaagde streelde over de schouders en borst van klager en daarna betastte hij de geslachtsdelen van klager. Dit gebeurde eerst over zijn pyjama heen, maar daarna ging de hand

van aangeklaagde ook in de pyjamabroek van klager. Klager mocht ook bij aangeklaagde voelen.

Klager kreeg van aangeklaagde een eigen kamer waar hij kon schilderen. Klager vond de aandacht en de privileges die hij kreeg prettig. Ook de seksuele handelingen die klager moest verrichten vond klager niet onprettig. Klager had het gevoel dat hij een relatie had met aangeklaagde.

De uitnodigingen om naar de kamer van aangeklaagde te komen, kwamen steeds vaker en de handelingen die klager bij aangeklaagde moest verrichten, gingen steeds verder. Klager moest aangeklaagde aftrekken, op aangeklaagde komen liggen, tegen hem aan komen liggen, strelen en kussen en klager moest aangeklaagde later ook pijpen. Klager schat in dat het misbruik ongeveer 30 keer is voorgevallen. Het gebeurde wekelijks over een periode van tien maanden, de schoolvakanties uitgezonderd.

Na het schooljaar 1968-1969 stopte het Juvenaats en op dat moment is ook het misbruik gestopt. Aangeklaagde zei tegen klager dat hij niet mocht spreken over wat er was voorgevallen en zei dat klager anders in de gevangenis zou komen. Bij klager zorgde dit voor complete verwarring.

2.2. De gebeurtenissen hebben veel invloed gehad op het leven van klager. Na het Juvenaats was hij geen jongen meer met een open karakter, maar meer gesloten en teruggetrokken. Klager leeft al jaren met een schuldgevoel en heeft het gevoel altijd op zoek te zijn naar zijn seksuele identiteit. Ook heeft klager psychische behandeling ondergaan en is hij verschillende periodes in zijn leven depressief geweest. Klager slikt al vele jaren antidepressiva en heeft nog steeds geen rust gevonden in zijn leven. In relaties met derden speelt altijd wantrouwen en argwaan mee. Klager heeft hier veel moeite mee.

2.3. Klager hoopt met zijn klacht te bereiken dat het probleem dat hij jarenlang heeft meegedragen op de schouders van aangeklaagde komt te liggen, zodat hij het kwijt is en dat hem zal opluchten. Klager zou aangeklaagde graag willen confronteren en willen vragen waarom.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde heeft geweigerd het klaagschrift in ontvangst te nemen en heeft ervoor gekozen geen weerwoord te geven. De plaatsvervangend provinciale overste heeft in zijn reactie gesteld dat hij niet namens aangeklaagde kan reageren, omdat hij nog in leven is.

De congregatie wenst zich echter niet te onttrekken aan de klacht, omdat aangeklaagde in de periode waar klager over schrijft onder de verantwoordelijkheid viel van de congregatie. De congregatie is bekend met eerdere meldingen en klachtprocedures tegen aangeklaagde en wil dan ook de pijn die klager heeft ervaren als gevolg van het misbruik erkennen en haar oprechte verontschuldigen aanbieden voor hetgeen aan klager door een lid van de congregatie zou zijn aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Voor de Klachtencommissie is aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Klager heeft aangeklaagde afgetrokken, moest op aangeklaagde komen liggen, tegen hem aan komen liggen, hem strelen en kussen en klager moest aangeklaagde pijpen. Het misbruik is ongeveer 30 keer voorgevallen gedurende een heel schooljaar, te weten tien maanden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat de meest vergaande handeling, het pijpen, minstens tien keren is voorgekomen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de twee gegrond verklaarde klachten tegen aangeklaagde, bekend onder de zaaknummers 2009 T 005 en 2010 T 190. Door de klagers in deze zaken is een vergelijkbaar verhaal verteld over aangeklaagde en ook de aard van het misbruik komt overeen. Zij beschrijven ook een seksuele voorlichting met boekjes daarbij op de kamer van aangeklaagde en daarna steeds verder gaande seksuele handelingen.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Het is spijtig voor klager dat aangeklaagde niet wil reageren en dat klager dus van hem geen verontschuldiging hoeft te verwachten. Hopelijk helpen de door broeder [naam] aangeboden verontschuldiging klager om het hem aangedane leed enigszins te verzachten.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de congregatie Broeders van O.L.V. van Lourdes de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 22 september 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.